

σιγά καταλάβαιναν ότι όλοι οι κάτοικοι τους περιγύριζαν χαμένοι, γιατί ή «Μαρκεζίνια» με το φίλο της δεν βρισκόντουσαν πουθενά. 'Ο σιγνιόρ μαρκήσιος τότε άρχισε να νευριάζει και να λέει ότι τ' άστειό ήταν άσχημο... 'Η φωνές πάει και τα κλάμματα της μαρκησίας είχαν τρελλάνει όλο τον κόσμο. 'Εμείς λοιπόν οι ύπαιθροι δεν κλείσαμε μάτι όλη τη νύχτα... Τρέξαμε εδώ κι' εκεί στα διάφορα σπίτια και ρωτούσαμε για τον Πάολο και την «Μαρκεζίνια», μα πουθενά δεν μπορούσαμε να μάθουμε που είχαν πάει... Την άλλη ήμέρα, ή «Καθέγια» άνηγάρισε από τα κλάμματα της μαρκησίας και των συγγενών της. 'Ολοι τους είχαν άπελευσθή και κλάιγανε σαν τρελλοί για το ξαφνικό χαμό της Μαρίας - Χριστίνας... Πέρασαν έτσι τρεις ήμέρες, όταν ή ξαφνικά ο σιγνιόρ μαρκήσιος έλαβε ένα άκόνιμο γράμμα. Κάποιος «φίλος» του του έγραψε πως είχε δη τον Πάολο να περιγύρει την τάδε ώρα από το τάδε μέρος με μια νέα που είχε σκεπάσει το πρόσωπό της με ένα βέλο... Είκοσι όμως φαινόταν να καταλάβη κανείς ότι ήταν ή «Μαρκεζίνια»... 'Απ' αυτό λοιπόν φαινόταν καθαρά ότι ή Μαρία - Χριστίνα είχε φύγει από το σπίτι της για να πάη να ζήσει μαζί με τον έρωστή της!...

'Υστερα από μια εβδομάδα, άλλο γράμμα. 'Ο ίδιος «φίλος» έγραψε πως είχαν δη το αυστράλιό του Πάολο να τραβήη για τη Βενετία...

'Ο σιγνιόρ μαρκήσιος τότε, που ελάτρευε την κόρη του, τρελλάνηξε από την άπελευσία του και μια νύχτα κρεμάστηκε από ένα δοκάρει... 'Η γυναίκα του, σαν μια καταραμένη ψυχή, μοιολογούσε από το πρωί ως το βράδυ κι' ύστερα από λίγους μήνες πέθανε από τη λύπη της. Μά κι' ο Φάουστο, ο γιός τους, ο άδελφός της «Μαρκεζίνιας», δεν έζησε κι' αυτός πολύν καιρό... Μια ήμερα έπεσε με το άεροπλάνο του στη Γένοβα, σαν να χτυπήθηκε από την ίδια σκληρή μοίρα που είχε θανατώσει και τους άρρενιάδες της «Καθέγια»...

Το σπίτι τότε έμεινε άκατοίχητο. Πέρασαν έτσι πάντε ολόκληρα χρόνια, δίχως κανείς να μάρη τί άπόγιναν ο Πάολο κι' ή «Μαρκεζίνια»... Μια ήμέρα όμως, ένας παλιός ύπαιθρος του σιγνιόρ μαρκησιού που είχε έρθει άπεινο τον καιρό από το χωριό του, μίμκε να ρίξη μια ματιά στη «Καθέγια» και τέλος κατέβηκε στην έκκλησία. 'Εκεί μέσα τότε του ήρθε μια παράξενη ιδέα. Θέλησε να δη άν μέσα στα παλιά εκείνα ντουλάπια είχε άπομείνει κανένα χειρό σκευός κι' άνοιξε το πρώτο που βρισκότανε κοντά του. Την ίδια στιγμή όμως άφησε μια κρηγή τρώμιον κι' έκανε πρής το πίσω σαν τρελλός... Μέσα σ' εκείνο τ' άραχμασμένο ντουλάκι βρισκόντουσαν δυο σκέλεθρα!... 'Ηταν τα σκέλεθρα του Πάολο και της «Μαρκεζίνιας» που είχαν χωριτή εκεί μέσα για να μη μπορούν να τους βρούν οι φίλοι τους... Φαίνεται ότι το βαρύ φίλο του ντουλάπιού μάγισσε καθώς το έβλεψαν με δόναμι κι' έτσι οι δυο έρωτευμένοι θάρτηγαν ζωντανά μέσα σ' εκείνο το βαθύ ντουλάκι.

Αυτή, σιγνιόρα, είναι ή τοιγυρή ιστορία της «Μαρκεζίνιας» και του Πάολο... 'Από εκείνη την ήμέρα που βρέθηκαν τα σκέλεθρα, άκούγονται κάθε μεσάνυχτα στο ναό πηγιμένα βογγητά και κλάμματα... Και γι' αυτό όλος ο κόσμος λέει πως είναι στοιχειωμένη ή «Καθέγια» που ρημάζει άκατοίχητη, όπως γροειάζονται και χάνονται όλα τα στοιχειωμένα σπίτια...»

Κι' αλήθεια, μέσα στην άνοιξιάνη νύχτα, ή «Καθέγια» ήμκονότανε, τρομαχτική, σαν ένα εφιαλτικό φάντασμα...

ΙΣΑΒΕΛΛΑ ΣΑΝΤΥ

ΕΝΑΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ο ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΩΧ

'Ο Ροβέρτος Κώχ, ο όποιος ανέκλιμκε το μικρόβιο της φυματιώσεως, δεν ήταν μόνο ένας σοφός επιστήμιον, αλλά κι' ένας άνθρωπος καλόκαρδος, άπλός κι' αγαθός. Μερικές επιστολές του, που εγράφησαν κατά τα τελευταία του ταξείδια στην 'Αφρική, όπου έμελέτησε την άσθθνεία του ήπνου, δείχνουν όλη τη χαρά του επιστήμιονος. ο όποιος μπόρεσε ν' ανακουρίση την ανθρωπινή άθλιότητα:

«Δεν άσυχολούμειθα πλέον - γράφει σε μια άπ' αυτές - με τη μελέτη του άδάρους, αλλά με την τελεία διάσωσι των άσθενών ανδρώ. πων. Μά την αλήθεια, είναι θεσπέσιο πράγμα να μπορής να σώξης ανθρωπίνια κλάμματα που θά πέθαιναν άρραβίτως. Μόνον έτσι αποβαίνει ευχάριστο το εμάγγελλμα του γιατρού... Κατωκά σε μια καλύβα καμωμένη από κλάδια. Έβμαι σχεδόν έντελώς μόνος. Δεν μου λείπει παρά το κουδούνια για να μοιάζω με πραγματικόν άσσητήη.

ΙΝΔΙΚΑ ΡΗΤΑ

ΛΟΓΙΑ ΣΟΦΑ ΚΑΙ ΤΙΜΙΑ

(Του ΒΑΤΡΙΧΑΡΗ)

Τί είναι κέρδος; Το να μιλάς με τους σοφούς και τους μορφωμένους.

Τί είναι μεγάλη λύπη; Το να κίνης παρέα με κούτους και άγραμμάτους.

Τί είναι δυστυχία; Το να μίν κίνης ότι κρέται στην ώρα του. Πουός είναι ήρωας; 'Εκείνος που για τις αισθήσεις του.

Πουά είναι σοστή γυναίκα; 'Εκείνη που άγατά τον άντρα της κι' έχει μυαλό.

Τί είναι εδτυχία; 'Η μάθησις.

Το δέντρο κι' άν το κόψης πάμ ξαναμεγαλώνει και το φεγγάρι που σβύνει ξαναγεμίζει. 'Ετσι κι' οι μεγάλοι άνθρωποι, όταν σέπνονται, δεν άποθροφίνονται για τα άτηχτήματά τους.

Το αυτί στολίζεται με καλά κι' έπιστημονικά λόγια κι' όζι με σοκολατάκια.

Το χέρι άμοσραίνει με μια φιλική χειραγία κι' όζι με διακτινίδια και βραχιόλια.

Το σόμα μοσχοβολάει σαν κείνο, με τις ευεργεσίες κι' όζι με τ' άρώματα.

Το νεαρό λιοντάρι πηδά με θάρρος επάνω στον γυμνασίομο έλεφαντα. Αυτή είναι ή φύσις των γενναίων. Το ύψος και ο όγκος δεν έχουν καμιά σχέση με την άνδρεία...

Δεν στολίζουν τον άνθρωπο τα βραχιόλια, ούτε τα λουτρά, ούτε τα άνθη, ούτε τα καλοστενωμένα μαλλιά. Τα σοματικά στολίδια είναι πρόσκαιρα. Στολίδι όμως παντοτεινό είναι ο καλλιεργημένος «ούς».

'Όπως ή σταλαγματιά του νερού άν πέσει επάνω σε καυτό σίδερο εξατμίζεται, επάνω στο φίλο του λοιπό φαίνεται σαν μαργαριτάρι και μέσα στο όστρακο γίνεται άληθινό μαργαριτάρι. Έτσι κι' ο άνθρωπος: Μεταμορφώνεται αναλόγως του περιβάλλοντός του, αναλόγως της παρείας του.

Είπε εύκολο στην άμμο να φυτρώσουν τοιγαντάφυλλα και στην έρημο να ξεπηδήση μια βρύση. Είπε επίσης δυνατόν να βγάλης λάδι από το ξερό κλάδι της ελιάς και να βωξής κέρατο λαγού γυφίζοντας τον κόσμο. 'Αδύνατο όμως είναι να βγάλης την ιδέα του άγραμάμιου ανδρώπου από το κεφάλι του.

Το σπύλι κομμά την ουρά του μπρός στον άφέντη του, σκαλίζει το χόμα με τα πόδια του, κάνει τοίμτες, τέρπει ανάσκελα και σέρνεται με την κοιλιά και με τη μούρη. 'Ο ύπερήφανος έλέφας όμως βλέπει τον άφέντη του σοβαρά και μόνον με χείλια δυο κομπλιμένα και καλά λόγια καταδέχεται να φάη.

Κι' άν πάσει στη θάλασσα ο άνθρωπος, κι' άν άνεβή στα σύννεφα, κι' άν νικήσει στον πόλεμο τους ήηθρους του, κι' άν μάθει γράμματα και τέχνες, ότι είναι να μη γίνη δεν θά γίνη, κι' ότι είναι να γίνη θά γίνη. Τραβάτε λοιπόν έμτωδός και μη δειλιάτε...

'Όπως το λαστιχένιο πάει πέφτει στο χόμα και ξαναπηδά ψηλά, έτσι και το πόσημο των μεγάλων, είναι στιγμιαίο μόνον.

Νά είσαι καλός για να σ' άγατούν.
Νά είσαι περιήφανος για να σ' έατιμούν.
Νά είσαι άμμος και ισχυρός για να σε λογαριάζουν.

'Αλλοίμονο στη γυναίκα που έξασσε την τιμή της! Ούτε ή Κόλασις δεν θά την δεχτήη.

'Η μεγαλύτερη άρστή είναι το κέρη ή εύνοια δηλαδή, ή καλή καρδιά, ή φιλαδέτης, ή αγαθότης και όλες ή άλλες ιδιότητες που ξαναεινώνουν τον άνθρωπο.

'Η γυναίκα είναι τόσο γορή, όσο φαίνεται, ο άνδρας είναι τόσο γέρος, όσο νομίζει ότι είναι.

